

////////////////////////////////////
AAN DE LOKALE BESTUREN

**AANWENDING AMIF-MIDDELEN IN HET KADER
VAN DE OPVANG ONTHEEMDE OEKRAÏNERS**

Duidingsnota n.a.v. oproep Europa WSE

31 oktober 2023

////////////////////////////////////

INHOUD

I. MANAGEMENTSAMENVATTING	3
II. BESCHRIJVING PROJECTOPROEP	4
1. SITUERING	4
2. PROJECTOPZET	5
3. OPMAAK AANVRAAGDOSSIER LOKAAL BESTUUR	5
3.1. In aanmerking te nemen functies.....	5
3.2. Stappen aanvraagdossier	6
3.3. Partnerschapsovereenkomst.....	7
4. VERDERE AFHANDELING.....	7
4.1. (Vertegenwoordiger van) de promotor.....	7
4.2. Europa WSE	7

I. MANAGEMENTSAMENVATTING

Deze duidingsnota richt zich tot de lokale besturen die in het kader van de opvang van ontheemde Oekraïners in hoge mate inspanningen hebben geleverd. Vlaanderen stelt hiertoe extra middelen vanuit het Europese Fonds Asiel, Migratie en Integratie ter beschikking (6,5 miljoen euro). Deze middelen worden beheerd door Europa WSE die de projectoproep lanceert waarbij het agentschap ABB optreedt als promotor van het project. VLOT en de diensten van de gouverneurs fungeren als vertegenwoordigers van de promotor, en ondersteunen en faciliteren het project (o.m. bundeling van de aanvragen door de lokale besturen per provincie).

De middelen worden toegekend aan de lokale besturen wanneer zij functionarissen hebben aangeduid om specifieke opdrachten in het kader van de opvang de ontheemden op te nemen (zoals de gemeentelijke coördinatoren). Voorwaarde is wel dat de kosten niet gesubsidieerd worden vanuit de reguliere subsidieregelingen. Op die manier worden functies die rechtstreeks gerelateerd zijn aan de creatie van opvangplekken of begeleiding van ontheemden uitgesloten (cf. BVR 08 april 2022). De toe te kennen middelen kunnen enkel worden aangewend voor kosten uit de periode 2022 en 2023 (retroactieve subsidiëring). De vooropgestelde extra inspanningen door de lokale besturen worden op voorhand beoordeeld op basis van objectieve criteria zoals de realisatie van opvangplekken en het aantal ontheemden op het grondgebied.

Lokale besturen kunnen ingaan op de projectoproep. Zij hechten hiertoe hun goedkeuring aan de partnerschapsovereenkomst. Deze regelt de werkwijze, het dossierverloop en de verbintenissen tussen het lokale bestuur en het Agentschap Binnenlands Bestuur (die als promotor optreedt voor de lokale besturen). Het aanvraagdossier bestaat uit de goedgekeurde en ondertekende partnerschapsovereenkomst, en wordt verder vervolledigd door stavingstukken en een addendum. Deze documenten tonen onder meer de aanduiding van de functionaris, het percentage voltijds equivalent en de kost aan.

Het aanvraagdossier wordt bezorgd aan de vertegenwoordiger van de promotor uiterlijk 30 november 2023. Het aanvraagdossier wordt beoordeeld aan de hand van de stavingstukken en de berekening van de subsidiëring wordt opgemaakt.

Per provincie worden de aanvraagdossiers door de vertegenwoordiger van de promotor gebundeld in een globaal projectdossier en bezorgd aan het Agentschap Binnenlands Bestuur, die het als promotor zal indienen bij Europa WSE. Deze instantie staat in voor de beoordeling en uitbetaling aan het Agentschap Binnenlands Bestuur die vervolgens de subsidies aan de lokale besturen uitkeren.

De subsidie gaat uit van cofinanciering van de functionaris waarbij 70 % subsidie wordt verstrekt op de kost van deze VTE, waarbij de loonkost verhoogd wordt met een forfaitaire werkingskost van 15%. Vóór indiening van de projectdossiers per provincie gaan de vertegenwoordigers van de promotor gezamenlijk na of het totaalbedrag aan berekende subsidie (over alle provincies heen) het bedrag van de beschikbare AMIF-middelen al dan niet overschrijdt. Bij overschrijding wordt het subsidiepercentage aangepast, opdat de mindering in uitgekeerde subsidie proportioneel wordt verdeeld over de gemeenten. De aldus gecorrigeerde subsidiebedragen worden opgenomen in het projectdossier.

II. BESCHRIJVING PROJECTOPROEP

1. SITUERING

De oorlog in Oekraïne bracht een stroom van vluchtelingen op gang. Meerdere lokale besturen werden op hun grondgebied geconfronteerd met ontheemde Oekraïners die nood hadden aan een opvangplek en begeleiding.

De lokale besturen hebben op korte termijn heel wat publieke opvangplekken weten te realiseren. Samen met geëngageerde burgers die private opvangplekken voorzagen, zorgden de lokale besturen voor een kwalitatief opvangnet en passende begeleidingshulp. Met het besluit van de Vlaamse Regering van 8 april 2022 werd tevens de nodige omkadering en financiering voorzien.

Europa erkent volop de noden die zich op het terrein stellen. De bevoegde Europese instanties hebben daarom beslist om extra middelen te besteden ten voordele van de ontheemde Oekraïners. Deze middelen komen uit het Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie (AMIF-middelen) en betreffen resterende middelen uit de vorige periode (2014-2020).

Deze Europese middelen werden naar verhouding getransfereerd naar de lidstaten waarbij de federale overheid de middelen heeft overgeheveld naar de respectievelijke deelstaten. Op deze manier beschikt Vlaanderen over bijkomend 6,5 miljoen euro, toegekend aan de afdeling Europese programma's - Europa WSE (die als beheersautoriteit optreedt).

Vlaanderen wenst deze middelen voor te behouden aan de lokale besturen. De projectoproep gaat uit van Europa WSE waarbij het Agentschap Binnenlands Bestuur als promotor optreedt en via deze duidingsnota een appel doet op de lokale besturen om een aanvraagdossier in te dienen.

De aanwending van de AMIF-middelen is gekoppeld aan (Europees) vooropgestelde voorwaarden:

- De besteding is strikt verbonden aan de opvang en/of begeleiding van de ontheemde Oekraïners;
- Aanwending is niet mogelijk voor kosten die gesubsidieerd worden door het reguliere ondersteuningskader (BVR 8 april 2022) of door andere specifieke middelen door de overheden verstrekt bedoeld voor de ontheemden;
- De besteding van AMIF-middelen is verbonden aan cofinanciering waarbij lokale besturen instaan voor het resterend deel;
- Het betreft kosten uit de periode 2022 -2023 (geen toekomstgerichte kosten).

Het projectopzet beoogt de lokale besturen financieel te ondersteunen wanneer zij extra inspanningen hebben geleverd (te beoordelen overeenkomstig vooropgestelde criteria). Lokale besturen kunnen dan een aanvraagdossier (zoals hierna uiteengezet) indienen bij de vertegenwoordiger van de promotor.

Er wordt een projectaanpak gehanteerd waarbij een partnerschapsovereenkomst wordt afgesloten tussen het lokaal bestuur en het Agentschap Binnenlands Bestuur om de samenwerkingsmodaliteiten te duiden.

2. PROJECTOPZET

Het projectopzet heeft als doel de lokale besturen die extra inspanningen hebben geleverd, en hiertoe niet-gesubsidieerde opdrachten hebben opgenomen of niet-gesubsidieerde VTE hebben ingezet, in hun kosten (deels) tegemoet te komen.

Deze extra inspanningen worden beoordeeld overeenkomstig volgende cumulatief te beoordelen criteria:

Binnen de vooropgestelde periode voor het project (maart 2022 tot eind 2023) moeten de lokale besturen gedurende eenzelfde periode:

1. Minimum 50 ontheemden geregistreerd hebben (RR) op hun grondgebied
2. 50% of meer (t.o.v. hun richtcijfer) ontheemden uit Oekraïne geregistreerd (RR) hebben op hun grondgebied
3. Minimum 20% (t.o.v. hun richtcijfer) "publieke" huisvesting voorzien hebben (cat I publiek, cat II en/of cat III). Indien zij niet aan de vereiste 20% komen maar gedurende diezelfde periode t.o.v. hun richtcijfer 100% of meer ontheemden registreerden in het RR vervalt dit laatste criterium.

De vooropgestelde criteria worden beoordeeld aan de hand van beschikbare data uit diverse tools (Huisvestingstool, Rijksregister). Op basis van de beschikbare data is in bijlage een lijst van lokale besturen die in aanmerking komen opgenomen. Het vervullen van de criteria hoeft niet door het lokaal bestuur te worden gestaafd.

3. OPMAAK AANVRAAGDOSSIER LOKAAL BESTUUR

3.1. In aanmerking te nemen functies

Om subsidie uit de AMIF-middelen te bekomen, mag de in aanmerking te nemen opdracht of functie niet gesubsidieerd worden vanuit het reguliere subsidiekader voor de ontheemden. Mede daarom worden opdrachten of functies die te maken hebben met het de directe realisatie van opvanglocaties of de effectieve begeleiding en zorg uitgesloten. Ook functies of opdrachten gerelateerd aan een nooddorp komen niet in aanmerking. Hiervoor ontvangen de lokale besturen vanuit de reguliere omkadering subsidies (cf. besluit van de Vlaamse Regering van 8 april 2022).

Meerdere lokale besturen hebben een gemeentelijke coördinator aangesteld om het geheel aan processen in functie van opvang en begeleiding van de ontheemden te coördineren, aan te sturen of te managen. De door het lokale bestuur aangeduide gemeentelijke coördinator staat in voor de algemene planning, supervisie en opvolging, de inzet van VTE en waakt over het algemene procesverloop. Tevens legt de gemeentelijke coördinator de nodige contacten met het college van Burgemeester en Schepenen en met de gewestelijke diensten (onder meer VLOT). Minder grote lokale besturen kunnen in dit verband een intergemeentelijke coördinator hebben aangeduid, wat eveneens voorwerp kan uitmaken van een lokaal op te maken aanvraagdossier.

De opdracht en functie van de gemeentelijke coördinator wordt niet betoelaagd door middelen uit het subsidiekader voorzien voor de ontheemden, en komt bijgevolg in aanmerking voor subsidiëring vanuit de AMIF-middelen. Ook andere coördinerende

functies die niet gevat worden door de subsidies uit het BVR van 8 april 2022 kunnen in aanmerking komen voor de projectaanvraag. Voor deze laatste functies dient te worden aangetoond dat de functie te onderscheiden is en verschillend is van de gesubsidieerde opdrachten (cf. realisatie opvangplekken en begeleiding ontheemden).

3.2. Stappen aanvraagdossier

De promotor bezorgt de lokale besturen de duidingsnota, de partnerschapsovereenkomst, het addendum en de lijst van de lokale besturen die aan de criteria voldoen. De lokale besturen beslissen vrij om al dan niet in te gaan op de oproep.

De partnerschapsovereenkomst regelt tussen de betrokken partijen (lokaal bestuur en het Agentschap Binnenlands Bestuur) de werkwijze, de resultaten, het projectverloop en de wederzijdse verbintenissen.

Indien het lokaal bestuur wenst in te gaan op de oproep worden in functie van het aanvraagdossier volgende documenten door het lokaal bestuur opgemaakt:

- Ingevuld aanvraagsjabloon (zie bijlage) waarin o.a. het brutoloon, het toewijzingspercentage en de totale kost per gemeente wordt opgenomen. Ook wordt er gevraagd naar het verstrekken van praktische gegevens; de gemeentelijke bankrekening waarop de subsidie kan worden gestort, de contactgegevens van de dossierbehandelaar,...
- Daarbij worden volgende documenten als bewijsstukken meegestuurd:
 - o Addendum bij de arbeidsovereenkomst, wat geldt als stavingdocument voor de aanduiding van de functionaris, de door hem/ haar vervulde opdrachten en het gehanteerde percentage VTE. Dit addendum wordt ondertekend door het lokaal bestuur als werkgever en de functionaris als werknemer. Indien het addendum niet kan worden ondertekend door beide partijen dienen de beslissingen aangaande de aanduiding van de functionaris, de vervulde opdrachten en het gehanteerde percentage VTE te worden toegevoegd. Zie sjabloon in bijlage;
 - o Een bevestigingsbrief waaruit blijkt dat de uitbetaling van de functionarissen niet steunt op de reguliere subsidiëring die voor de opvang van de ontheemde Oekraïners geldt (BVR 8 april 2022). Zie sjabloon in bijlage;
 - o Een uittreksel van de loonfiche van de functionaris betreffende de maand van aanvang (ten vroegste maart 2022) en een uittreksel van de loonfiche betreffende januari 2023;
- Ondertekende partnerschapsovereenkomst namens het lokale bestuur en de invulling van de gevraagde contactgegevens door een gemachtigde, samen met de formele goedkeuring van de ondertekening van partnerschapsovereenkomst (hetzij door de gemeenteraad hetzij door het college van burgemeester en schepenen bij delegatie van deze bevoegdheid door de gemeenteraad). Zie bijlage;

Het volledig aanvraagdossier wordt per mail (mailadres: vlot@vlaanderen.be) bezorgd aan de vertegenwoordiger van de promotor, uiterlijk tegen 30 november 2023. Uitzondering wordt voorzien voor de ondertekende partnerschapsovereenkomst. Indien deze niet gevoegd wordt bij het aanvraagdossier dient deze uiterlijk tegen 15 januari 2024 te worden bezorgd aan de vertegenwoordiger van de promotor.

3.3. Partnerschapsovereenkomst

De modaliteiten opgenomen in deze duidingsnota worden samen gelezen met de bepalingen uit de partnerschapsovereenkomst. De partnerschapsovereenkomst is verduidelijkend en diept de werkwijze en de samen- en wisselwerking tussen de partijen verder uit.

4. VERDERE AFHANDELING

4.1. (Vertegenwoordiger van) de promotor

De vertegenwoordiger van de promotor, gaat na of het aanvraagdossier volledig is en vraagt desgevallend bijkomende informatie op.

De behandeling van het aanvraagdossier door de vertegenwoordiger van de promotor behelst volgende aspecten:

- Nagaan vervullen van de formaliteiten m.b.t. de partnerschapsovereenkomst;
- Nagaan van de conformiteit, volledigheid van de verstrekte gegevens betreffende de functionaris (cf. addendum en andere stukken);
- Controle van de subsidie rekening houdend met de kost en het percentage voltijds equivalent;

Per provincie controleert de vertegenwoordiger van de promotor de diverse aanvraagdossiers, wordt een gebundeld projectdossier opgemaakt, en wordt het gebundelde projectdossier bezorgd aan het Agentschap Binnenlands Bestuur die het als promotor aan Europa WSE bezorgt voor verdere afhandeling. Het Agentschap Binnenlands Bestuur voegt in het projectdossier alle relevante gegevens in functie van de verdere afhandeling toe (beoordeling conformiteit aanvraag, berekening subsidie) en vult de daartoe voorziene tool in (aangereikt door Europa WSE).

Qua timing bezorgt het Agentschap Binnenlands Bestuur het projectdossier aan WSE Europa uiterlijk tegen 15 december 2023.

4.2. Europa WSE

Europa WSE staat voor de verdere afhandeling van de projectdossiers in. Na beoordeling en goedkeuring van het projectdossier kent Europa WSE de subsidie toe aan het Agentschap Binnenlands Bestuur die verder instaat voor de verdeling van de middelen aan de lokale besturen. De effectieve toekenning van de middelen aan de lokale besturen vindt plaats in het eerste kwartaal van 2024.

Een voorwaarde om AMIF-middelen te besteden betreft de koppeling aan cofinanciering. Zoals eerder aangegeven kan tot 70% van de kost (loonkost en forfaitaire werkingskost van 15%) van de functionaris worden terugbetaald. Het resterend bedrag wordt geput uit de reguliere middelen van het lokaal bestuur. Voor de forfaitaire werkingskost worden geen stavingstukken vereist, andere stavingstukken maken wel deel uit van het aanvraagdossier (zie 3.2.). Bij overschrijding van het totale subsidiebedrag wordt het subsidiepercentage aangepast door de (vertegenwoordiger van de) promotor, opdat de mindering in uitgekeerde subsidie proportioneel wordt verdeeld over de gemeenten.